

LIETUVIS

O maior e mais antigo jornal lithuano na America do Sul
Didžiausias ir seniausias lietuvių laikraštis Pietų Amerikoje.

ATSKIRO NR. KAINA 200 RS.

Prenumeratos kaina:

Brazilijoje metams 12 milreisu, pusmečiui 6000
Pietų ir Šiaurės Amerikoje: metams 15 milreisu, pusm.
8 milr.
Lietuvoje ir kitur užsieny metams 20 milr pusmečiui 10.

REDAKCIJOS IR ADMINISTRACIJOS ADRESAS:
Rua Bandeirantes, 474 Telef. 4-3925
Caixa Postal 1764 São Paulo.

„Lietuvio“ Brazilijoje Organas
Redaktorius: LIETUVIŲ S-GA BRAZILIJOS
Atsakomybės Redaktorius
Dr. Erazm Moraes Landim
Faktinis Redaktorius
Stasys Vancėvičius
Kankraščius redakcija taisy savo nuožium. Nėsur
sąduoti rinkraščių nesaugo ir savo išomis negražina.
Už apmokamus skelbimus neatsako.

11-ti METAI.

SÃO PAULO, 1939 m. Rugpjūčio - Agosto mėn. 15 d.

NR. 37 (558)

Ar ištikrųjų kils karas Europoje? Lietuvos Šachmatininkai vyksta į Vilaanastaziečiai pasigenda laikraščio

Pastaruoju metu visi laikraščiai pilni aliarmuojančių žinių. Atrodo, kad kiekvieną dieną laukiama didelio karo pradžios Europoje. Tarptautiniai kviirčiai įgauna vis aštresnes formas. Nors visi Europos politikai kalba, kad jie at viską labiausiai nori taikos, tačiau niekas jų gražiais žodžiais netiki. Milžiniškos pinigų sumos išleidžiamos apginklavimui reikalams. Vieni kiti sako, kad jie ginkluotasi ne tam, kad ką nors užginti, bet kad nuo užpuoliko pasiginti. Lenktyniavimas ginklavimosi srityje eina nepaprastu tempu. Iš viso to atrodo, kad Europos valstybės ne-

Buenos Aires.

Rugpjūčio 16 dieną belgių Lietuvos šachmatininkai trumplaivu „Periapolis“ atplaukia į Santos uostą geriausi Lietuvos šachmatininkai, kurie į Santos juos pasitiki vyks vyksta į Buenos Aires dalyvauti tarptautinėse šachmatų rungtynėse. Galimas dalykas, kad Lie-

Pastaruoju metu kažkodėl Vila Anastazijoje nieks neplatinama lietuviškų laikraščių. Vilaanastaziečiai priversti važiuoti į miestą nusipirkti lietuvišką laikraštį. Pageidautina, kad „Lietuvio“ redakcija padarytų žygių, kad ir Vila Anastazijoje būtų platinamas laikraštis. Čia ypatingai pasigendama „Lietuvio“, kurį vilaanastaziečiai daugiausia skaito.

Vilaanastazietis.

Lietuviai Prancūzijos Camp de Gurs koncentracijos stovykloje.

Prancūzijos Camp de Gurs koncentracijos stovykloje esantys lietuviai, buvę Ispanijos respublikos kareiviai rašo, jog Ispanijos kareiviai daugiau negu 80 lietuvių, kurių apie 20 buvo atkelti iš Lietuvos, iš Argentinos — 21, iš JAV — 15, Kambodžos — 8, Brazilijos ir Prancūzijos — po 4, po vieną kareivį iš Austrijos, Italijos, Liuksemburgo ir kitų valstybių. Turėj žinių, jog ir pačioje Ispanijoje kariavo ir žuvo keletas Ispanijoje gyvenusiu lietuvių. Pagal specialy-poms ir batalijonams. Nemažai jų pasizymėjo, kaip gerie artilleristai, kulkosvaidininkai, 2 lakūnai, 8 mechanikai, keletas šoferių, stalių, statybininkų, o kiti žemės ūkio ir fabriku darbininkai. Pagal karo tarnybos laipsnius lietuviai Ispanijos respublikoje gavo laipsnius ir išsitarnavo: 3 kapitonai, 7 leitenantai, 1 jaun. leitenantas, 9 seržantai (viršilos), 3 puskarininkai ir kt. Nemaža lietuvių ėjo labai atsakingas pareigas. Vienas jų buvo Tarp-tautinių brigadų centr. bazės politikomisaras, keli buvo ligoninių šefai, militariniai patarėjai, brigadų ūkio viršininkai, mūšiuose vadovavo kuo-poms ir batalijonams. Nemažai jų pasizymėjo, kaip gerie artilleristai, kulkosvaidininkai, šoferiai, ryšininkai ir kt.

Žinomas Lietuvos rašytojas, mokslininkas ir filozofas VIDŪNAS.

Mažiausia platų Lietuvos industrializacijos planą.

Pramonės ir Pramonės Departamentas, kaip patiriama, mažiausia platų Lietuvos industrializacijos planą. Pagal šį ateityje turės būti tvaryta visa mūsų pramonė: būtinai, kad vienoje pra-

gyviųjų ir paukščių yra dar padaugėję. Viso šiuo metu Lietuvoje yra per 520.000 arklių, per 1.100.000 galvijų, per 1.220.000 avių, per 1.117.000 kiaulių, apie 2.000.000 vištų ir 855.000 žąsų.

— Klaipėda. Kadangi Klaipėdos krašto seimelyje lietuvių turėjo net 12 atstovų, dabar išleistas parėdymas, kuriuo Klaipėdos miestas bus valdomas priskirtų partijos nurodymais pareigūnų. — Rugpjūčio 3 d. išleistas parėdymas, kuriuo visi moksleiviai — abiejų lyčių ir visi asmenys, kurie neturi pastovaus užsiėmimo, mobilizuojami į darbus, nes reikia pavaduoti mobilizuotus pratinamus ir manevrus atsarginius.

Didelis ciklonas Argentinoje.

Iš La Plata pranešama, kad per Buenos Aires provinciją perėjo didelis ciklonas, kuris padarė daug nuostolių. Vietomis ciklonas išgriovė medžius, nuplėšė namų stogus išvartė stulpus. Per audrą žuvo 3 žmonės.

Skaitytojai nuosirdžiai remia laikraštį.

Pradėjus veikti naujam spaudoje įstatymui nušų spaudos būklė žymiai pasunkėjo. Ypač dabar, kada „Lietuvio“ pradėjo eiti du kart į savaitę. Einant įstatymu lietuviškas tekstas reikalinga versti į portugalų kalbą. Tas atima labai daug laiko ir reikalauja daug išlaidų. „Lietuvio“ skaitytojai ir bičiuliai, suprasdami sunkią padėtį, nuosirdžiai remia laikraštį gausingomis au-

Dancigo problema bus išrišta be karo.

Laikraščiai praneša, kad po Ciano ir Ribentropo pasikutinųjų pasitarimų, vokiečiai ir italai priėjo išvados, kad Dancigo problema reikėtų stengtis išrišti taikiu būdu. Esą Vokietija ir Italija artimiausiu metu darys žygių, kad susauktų didžiųjų Europos valstybių konferenciją, kuri turėtų galutinai išrišti lenkų-vokiečių kviirčą dėl Dancigo. Esą Vokietija siūliant, kad būtų pakeistas

Didžiuliai kariuomenės manevrai Anglijoje.

Anglijoje vyksta dideli kariuomenės manevrai, kuriuose dalyvauja ne tik kariuomenės dalys, bet ir aviacija bei karo laivynas. Dabar vykstan tieji manevrai yra vieni iš didžiausių, kokie kada nors Anglijoje yra buvę. Anglija demonstruoja savo galybę prieš fašistinę Italiją ir Vokietiją.

Dr. V. Kudirkos mokykla 10 metų.

São Paulo lietuvių Dr. V. Kudirkos mokykla šiomis dienomis sukanka dešimt metų. Ta proga mokykla ateinančią šeštadienį rengia gražų vakarą su puikia ir įdomia programa. Apie šios mokyklos 10 metų veiklą bus parašyta plačiau kitame „Lietuvio“ numeryje.

Jugoslavija demokratiškos valstybės pusėje.

Laikraščiai praneša, kad Jugoslavijos simpatija Anglijai ir Prancūzijai kasdien didėja. Politiniuose sluoksniuose tvirtinama, kad kilus Europoje karui Jugoslavija pasiliks ištikima demokratiškos valstybių blokui ir kovos prieš fašistinių valstybių sąjungą.

Šiurpalinga keleivinio lėktuvo katastrofa.

Rugpjūčio 13 dieną Rio de Janeiro, Guanabara įlankoje įvyko šiurpalinga keleivinio lėktuvo katastrofa, per kurią žuvo 10 keleivių ir visa lėktuvo gula. Panair bendrovės didžiulis keleivinis lėktuvas, kuris atskrido iš Šiaurės Amerikos, betupdams į Guanabara įlanką, sudužo į uolą ir užsidėgė. Užsimušė visa lėktuvo gula ir 10 keleivių. Pa-vyko išgelbėti tik du keleivių kurie sunkiai susižeidė.

Ši šiurpalinga katastrofa labai sujudino visą Rio de Janeiro visuomenę. Panair bendrovė, kaip praneša laikraščiai, turi apie 5 milijonus milreisu nuostolių.

— Popiežius Pijus XI vėl nori daryti diplomatiškus žygius, kad sutaukinti Lenkiją su Vokietija.

SKELBKITE TIK „LIETUVIŲ“

Parngė plačių ir siaurųjų geležinkelių tinklo plėtimo projektą.

Kaunas. Geležinkelių Valdyba, kaip tenka patirti, parngė plačių ir siaurųjų geležinkelių tinklo plėtimo projektą. Projekte numatyta pasistatyti plačių ir siaurųjų geležinkelių linijas: Kazlų Rūda — Šakiai — Skirsnemunė — Jurbarkas — Karaliaus Kalnaitis — Endriejavas — Kuliai — Kartena — Darbėnai — Utena. Be to, projekte numatyta sujungti su Jonavos. Iš viso siaurųjų geležinkelių tinklas paigėtų 329 km.

— Pagyvėjus Šventojoje turistinių informacijų turizmo draugija šią kalą gyvai jausdama, tokį sezoną, nors sezonas jau įpusėjęs, Šventojoje nutarė įsteigti.

— Centralinis Statistikos Biuras paskelbė, kad per pastaruosius metus Lietuvoje

